

LEVÉLSZEKRÉNY.

Ritka régi újságok ügyében fordulunk a könyvtáros és levéltáros kartársakhoz. A XVIII. században megjelent magyarországi újságok közül a *Mercurius Hungaricus (Veridicus)*, amely a II. Rákóczi Ferenc-féle fölkelés igazolására és a Habsburg „sajtó-propaganda“ ellensúlyozására készült (1705—1711) s Rákóczi hadi tetteiről adott tudósításokat, ma csak egyetlen számában ismeretes, melyet a berlini császári titkos levéltár őriz (Szalády-Ferenczy J.: XIV.). A Gróf Károlyi-levéltárban őrzött első száma még Thaly Kálmán idejében kikölcsönözöttetett s valahol, könyv-, levéltárban, vagy magángyűjteményben lappang. — A *Magyar Ujság* (Bécs, 1796), mely később *Gazdaságot Tzélózó Ujság*, majd *Vizsgálódó Magyar Gazda* címen jelent meg, teljes példányban sehol nincs meg, vagy legalább is katalógusok alapján nincs tudomásunk róla. Az 1796. évfolyamból két csonka példány van a Magyar Nemzeti Múzeum Országos Széchényi-Könyvtárának Hírlaptárában, az 1797-ikből néhány szám fennmaradt a keszthelyi Festetics-könyvtárban (v. ö. Szily K.: Az első magyar gazdasági folyóirat MKSzemle, 1898.). — A bécsi *Magyar Merkurhoz tartozó Bibliotheca* ügyére már két ízben felhívtuk könyvtáros kartársaink figyelmét (MKSzemle, 1937. 344 l. és 1938. 382. l.). — A *Gazdaságbéli Gyűjtemény* a Hazai és Külföldi Tudósítások melléklapja volt, de önállóan, külön borítékkal is megjelent. Ebből a múzeumi Hírlaptárban megvan az 1813. I. Tsomó. I—X. szám, — és az 1816. első félesztendő („Pesti Nemzeti Ujság 1816. első fél esztendejéhez Toldalékkal kiadta Kultsár István“) — 1—6. szám, s hozzákötve az 1806. év X., az 1807. év LII. s a *Gazdaságot Tzélózó Ujság*, 1796. 25. száma. — A „*Közlemények az élet és tudományok köréből*“ (szerk. Kovacsoczy Mihály és Stancsics Mihály) 1841. évben jelent meg. Hol található olyan példány belőle, amelynek összes képmellékletei (divatképek) is megvannak? TR. Z.

Többeknek Apokrif műnek az olyan könyvet nevezzük, amelynek szerzője nem az, akinek a munkát tulajdonítják és vagy egyáltalán nem tudjuk megállapítani a valódi szerzőt, vagy pedig felfogásunk több szóba-jöhető szerző között ingadozik. Egyszóval a szerző bizonytalan. Tehát nem egyszerűen az álneves munkák, főleg pedig nem „a kulcsregények“ tartoznak ide. — *Bibliofilia* „a könyv szeretete, átvitt értelemben a könyv gyűjtése“. Bibliofil érdeklődés az értékes könyvekre irányul, az értékelés szempontja azonban a legkülönbözőbb lehet (tartalmi, esztétikai szempont, első kiadás, nyomás, kötés stb.) Bibliofil gyűjtő elsősorban szép vagy különleges példányokat méltat figyelemre. (Részletesen ld. magyar nyelven a Benedek

Marcell szerkesztette Irodalmi Lexikon. 125—8. l. A bibliofilia irodalmát ld. Lexikon d. gesamten Buchwesens I. Bd. 196.) — *Imprimatura* — *impresszum*. *Imprimatura* a nyomda számára „imprimatur“ felirattal átadott utolsó korrektúra, amelynek alapján a nyomást meg lehet kezdeni. *Impresszum* pedig a könyv kiadására vonatkozólag magán a könyvön feltüntetett adatok (megjelenés helye, éve, kiadó stb.). — *Kettős keresztnevéű szerzők felvétele*. Tévedésen alapszik. Azonos nevű szerzőket különböztetünk meg a születés év-számával. — *Szótárkatalógus, vagy keresztkatalógus* (Dictionary Catalogue-Kreuzkatalog) a betűrendes és szakkatalógus egyesítése egy közös katalógus közös betűrendjében. Minden munka legalább kétszer szerepel benne. Nem szépirodalmi munkák szerző és Schlagwort, szépirodalmi művek szerző és tárgyi cím alatt. Főleg Amerikában van elterjedve.

CSAPODI CSABA.

A Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesületének tagjait ezúton is kéri a választmány, hogy hátralékos és idei tagdíjaikat — tekintettel az Egyesület kiadásaira (Évkönyv, adminisztráció) — szíveskedjenek mielőbb befizetni az Egyesület pénztárába, annál is inkább, mert az alapszabályok a hátralékosokkal szemben bizonyos idő múlva az Egyesület tagjai közül való törlést rendelik el.

RÉSUMÉ. — INHALTSANGABE.

Karl Kniewald: *Das Sanctoriale des Pray-Kodex*. Eine der wichtigsten Fragen im Pray-Kodex ist sein *S a n c t o r a l e*. Manche Einzelarbeit ist schon von ungarischen Gelehrten geleistet worden. Mit Recht betont jedoch C. MOHLBERG O. S. B. dass es „äußerst wertvoll wäre die Struktur des Sakramentars und seine heortologischen Einschläge kennen zu lernen, um zu sehen, woher es kommt und wohin es weist“. Diese Arbeit will eben in grossen Linien die heortologischen Einschläge des Pray-Kodex untersuchen um zu sehen, woher die betreffenden Teile des Pray-Kodex (PK) kommen und wohin sie weisen.

PK besteht eigentlich aus zwei bw. drei grossen Teilen. Der eine Teil ist der s. g. *Micrologus* mit den Beschlüssen ungarischer Bischöfe um 1100. Diese Beschlüsse erwähnen den *Micrologus* und können deshalb gewissermassen als Einleitung zum *Micrologus* im PK betrachtet werden. Den zweiten Teil bildet ein grosses *Sacramentarium* (S/1) und ein kleines *Supplementar-Sacramentarium* (S/2) zusammen mit dem grossen Kalender (K), und gewissen komputistischen Tabellen, dem *Cisiojanus* (C) der Chronik u. s. w.

Dieser zweite Teil des PK enthält sechs Heiligenreihen, die hier untersucht und verglichen werden sollen.

Die erste davon ist der *Cisiojanus*, die zweite ist im S/1, die dritte im S/2, die vierte im grossen Kalender, die fünfte in einer komputistischen Ta-